

1. Pokaż że dla danego n i k istnieje wolna algebra nilpotentna $N_{n,k}$ długości co najwyżej k generowana przez n elementów. Dokładniej, $N_{n,k}$ jest taką algebrą Liego że dla dowolnej nilpotentnej algebry Liego B długości co najwyżej k i odwzorowania h ze zbioru generatorów $\{x_1, \dots, x_n\}$ w B istnieje dokładnie jedno odwzorowanie $\tilde{h} : N_{n,k} \mapsto B$ takie że $h(x_i) = \tilde{h}(x_i)$. Dla skończonego n algebra $N_{n,k}$ jest skończenie wymiarowa.

Uwaga: Nilpotentność jest kluczowa żeby dostać skończony wymiar. Mianowicie, algebra A z zadania 8 z listy 2 jest nieskończenie wymiarową rozwiązalną algebrą Liego o dwu generatorach. Przy tym $[A, A]$ jest algebrą przemienną (takie algebry nazywamy metaabelowymi).

2. Algebra Liego $\mathfrak{sl}(2, \mathbb{R})$ jest generowana przez elementy H, X, Y takie że $H = [X, Y]$, $[H, X] = 2X$, $[H, Y] = -2Y$. Niech $v_k, k = 0, \dots, m$ będzie bazą przestrzeni $m+1$ wymiarowej przestrzeni V_m ($m \geq 1$). Sprawdź że wzory $Hv_k = (2k - m)v_k$, $Xv_k = (m - k)v_{k+1}$, $Yv_k = kv_{k-1}$ zadają na V_m strukturę modułu Liego nad $\mathfrak{sl}(2, \mathbb{R})$. Moduł ten jest izomorficzny z naturalnym działaniem $\mathfrak{sl}(2, \mathbb{R})$ na wielomianach jednorodnych stopnia m . Ponadto moduł ten jest prosty (tzn. nie zawiera niezerowych podmodułów Liego różnych od siebie).

3. Pokaż że jeśli N_1 i N_2 są nilpotentnymi ideałami to również $N_1 + N_2$ jest ideałem nilpotentnym. Wywnioskuj stąd że algebra Liego A skończonej długości (skończenie wymiarowa jeśli pierścień podstawowy to ciało) zawiera maksymalny ideał nilpotentny, tzn. taki ideał nilpotentny N że dowolny ideał nilpotentny A jest zawarty w N .

Wskazówka: Jeśli N jest ideałem nilpotentnym w A to $[A, N_k] \subset N_k$, gdzie N_k to ciąg z definicji algebry nilpotentnej.

4. Niech ciało K będzie algebraicznym domknięciem ciała p -elementowego gdzie p jest liczbą pierwszą. Rozważmy przestrzeń wektorową V nad K wymiaru p z bazą $e_i, i = 0, \dots, p-1$. Operator X definiujemy wzorem $Xe_i = ie_{i-1}$ (w szczególności $Xe_0 = 0$). Operator Y definiujemy wzorem $Ye_i = e_{i+1}$ dla $i < p-1$ i $Ye_{p-1} = e_0$. Sprawdź że X i Y generują nilpotentną algebrę N endomorfizmów V . Sprawdź że N nie ma wspólnego wektora własnego.

Uwaga: Oznacza to że w twierdzeniu Liego i w lemacie o reprezentacjach algebry nilpotentnych założenie charakterystyki 0 jest istotne.

5. Niech V będzie przestrzenią wielomianów nad \mathbb{R} jednej zmiennej x . Na V rozpatrujemy operatory $X = \partial_x$ oraz $M_p(q) = pq$ dla $p \in V$. Niech V_k będzie przestrzenią wielomianów stopnia nie przekraczającego k . Niech A będzie algebrą Liego generowaną przez X i V zaś A_k algebrą Liego generowaną przez X i V_k . Uzasadnij że A_k jest ideałem nilpotentnym w A . Uzasadnij że A nie zawiera maksymalnego ideału nilpotentnego.

6. Rozważmy przestrzeń V i algebrę A_1 w notacji z poprzedniego zadania. V jest modułem Liego nad A_1 . Uzasadnij że V nie zawiera niezerowych podmodułów Liego różnych od V (czyli V jest modułem prostym). W szczególności elementy A_1 nie mają wspólnego wektora własnego.

7. Pokaż że jeśli algebra Liego A jest sumą prostą algebr A_1 i A_2 , to algebra obwiednia $U(A)$ jest izomorficzna z iloczynem tensorowym $U(A_1)$ i $U(A_2)$ z działaniem zadanym wzorem $(x_1 \otimes x_2)(y_1 \otimes y_2) = (x_1 y_1) \otimes (x_2 y_2)$.

8. Uzasadnij że jeśli A jest algebrą jednowymiarową (tzn. modułem wolnym nad R z jednym generatorem) to A jest przemienna zaś $U(A)$ jest izomorficzne z pierścieniem wielomianów jednej zmiennej.

9. Produkt wolny R -algebr Liego A_1 i A_2 definiujemy jako taką R -algebrę Liego B z włożeniami $\iota_i : A_i \mapsto B, i = 1, 2$ że dla dowolnej R -algebry Liego C i

dowolnych homomorfizmów R -algebr Liego $h_i : A_i \mapsto C$, $i = 1, 2$ istnieje dokładnie jeden homomorfizm R -algebr Liego $h : B \mapsto C$, taki że $h_i = h \circ \iota_i$. Uogólnij definicję na dowolną, niekoniecznie skończoną rodzinę algebr. Uzasadnij że produkt wolny istnieje i jest jednoznaczny z dokładnością do izomorfizmu. Ponadto pokaż że produkt wolny odpowiedniej liczby kopii pierścienia R traktowanego jako R -algebra Liego z zerowym komutatorem spełnia naturalną definicję wolnej algebry Liego (sformułuj tę definicję).